

İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu

PMI Kasım'da 47,2 olarak gerçekleşti

Kasım 2023

Önemli Noktalar:

- Üretimde son bir yılın en belirgin düşüşü kaydedildi
- İstihdam ve satın alma faaliyetleri yavaşlamaya devam etti
- Maliyet baskıları hafiflemekle birlikte yüksek seyrini korudu

Özet:

Son PMI verilerine göre, Türk imalat sektöründeki ivme kaybı Kasım ayında daha belirgin hale geldi. Üretim, yeni siparişler, satın alma faaliyetleri ve istihdam Ekim ayına göre daha yüksek oranda yavaşladı. Öte yandan, kur gelişmeleri nedeniyle girdi maliyetleri ve nihai ürün fiyatlarında yine artış yaşandı.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), imalat sanayinin kaydettiği performansı sergilemek amacıyla tasarlanmış tek rakamlı, bileşik performans göstergesidir. Manşet gösterge; yeni siparişler, fabrika çıkışları, istihdam, tedarikçilerin teslim süresi ve satın alma stokları gibi göstergelerden elde edilmektedir. 50,0 değerinin üzerinde ölçülen tüm rakamlar sektörde genel anlamda iyileşmeye işaret etmektedir.

Ekim ayında 48,4 olan manşet PMI, Kasım'da 47,2'ye

gerileyerek üst üste beşinci ayda 50,0 eşik değerinin altında kaldı ve faaliyet koşullarında gözle görülür bir yavaşlamaya işaret etti. Söz konusu yavaşlama son bir yılın en belirgin düzeyinde gerçekleşti.

Hem yurt içi hem de yurt dışındaki durağan piyasa koşulları, son çeyrek ortasında yeni siparişlerin ivme kaybının sürmesine ve böylece Kasım 2022'den bu yana en sert yavaşlamanın kaydedilmesine yol açtı.

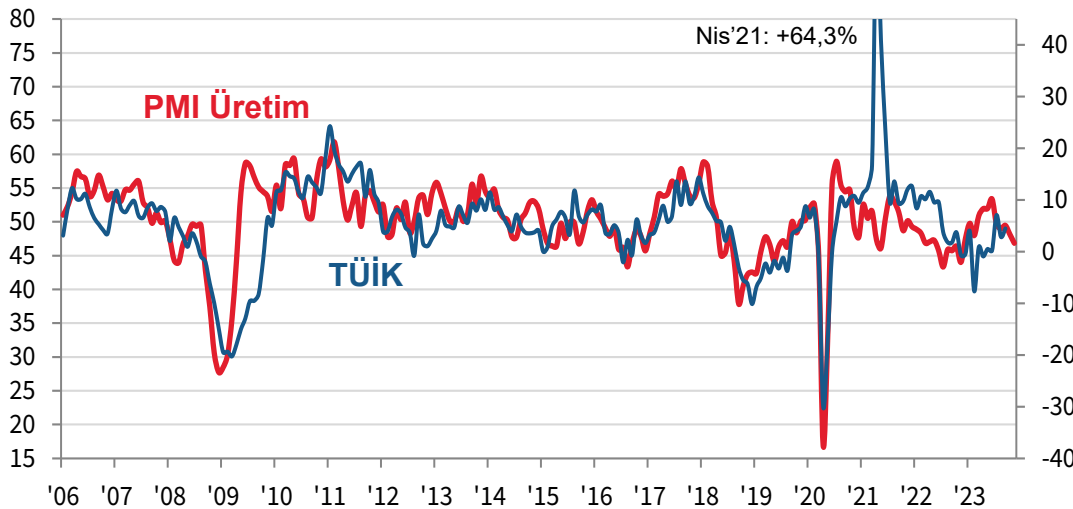
Talepteki zayıflamaya bağlı olarak imalatçılar üretimi son bir yılın en yüksek oranında azalttı. Anket katılımcılarına göre, jeopolitik gerginlikler ve ham madde teminindeki zorluklar da üretimin gerilemesinde etkili oldu.

Üretimdeki düşüş, imalatçıların istihdam hacmini art arda ikinci ay daraltmasına yol açarken, işten ayrılmalar ve emeklilikler de düşüşe katkı yaptı. İstihdamdaki gerileme

Tarihsel bakış:

PMI Üretim Endeksi, 50 = değişme yok

Sanayi Üretimi, % yıl/yıl

Yayın yasağının geçerli olduğu tarih ve saat: 10:00 (İSTANBUL) / 0700 (UTC) 1 Aralık 2023

İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu

ılımlı olmakla birlikte Ekim 2022'den bu yana en yüksek oranda gerçekleşti.

Kasım ayında satın alma faaliyetlerinin yanı sıra firmaların girdi ve hem de nihai ürün stoklarında da azalma gözlemlendi.

Girdi maliyetleri enflasyonu Kasım'da son altı ayın en düşük seviyesine gerilemesine rağmen yüksek seviyelerde kalmayı sürdürdü. Firmalardan alınan geri bildirimler, bu gelişmede Türk lirasının değer kaybına bağlı olarak ham madde fiyatlarındaki artışın etkili olduğunu gösterdi. Bunun sonucunda imalatçılar nihai ürün fiyatlarını da artırdı, ancak söz konusu artış oran olarak bir önceki anket dönemine göre değişim göstermedi.

Yorum:

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

“Türkiye İmalat PMI verileri, yılın sonuna doğru yaklaşılırken sektördeki yavaşlamanın daha belirgin hale geldiğini göstermesi bakımından endişe verici. Hem yurt içi hem de yurtdışında genele yayılı olarak yaşanan talep zayıflığı, firmaların yeni sipariş almasını giderek zorlaştırıyor ve bu durum üretim, istihdam ve satın alma faaliyetlerinin azaltılmasına yol açıyor.”

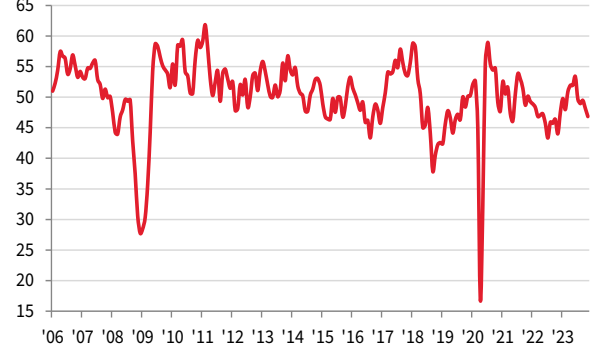
İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu

Üretim Endeksi

S: Üretiminiz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Kasım'da Türk imalat sektörünün üretimi üst üste beşinci ay yavaşlama kaydetti. Yaşanan düşüş aynı zamanda son bir yılın en belirgin seviyesinde gerçekleşti. Anket katılımcılarına göre talepteki zayıflık üretimin yavaşlamasına yol açan temel faktör olurken, jeopolitik gerginlikler ve ham madde teminindeki zorlukların da yavaşlamada etkili olduğu belirtildi.

mev.arı. 50 = bir önceki aya göre değişim yok

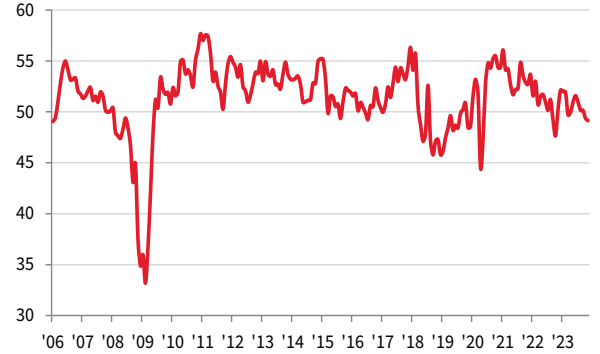

İstihdam Endeksi

S: Firmanızda çalışan sayısı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Kasım ayı verileri, Türk imalat sektöründe istihdamın üst üste ikinci kez aylık bazda daraldığına işaret etti. Düşüş hafif de olsa bir yılı aşkın sürenin en yüksek düzeyinde kaydedildi. Anket katılımcıları, istihdamdaki düşüşün yetersiz iş yükü, istifalar ve emekliliklerden kaynaklandığını belirtti.

mev.arı. 50 = bir önceki aya göre değişim yok

Daha fazla bilgi için lütfen iletişime geçiniz:

İstanbul Sanayi Odası

Nesrin Akçay, Ekonomik Araştırmalar ve Kurumsal Finans Şb. Md.
Tel.: +90 212 252 2900 Dahili: 180
Email: nakcay@iso.org.tr

S&P Global Market Intelligence

Andrew Harker, Economics Director
Telephone +44 1491 461 016
Email: andrew.harker@spglobal.com

Sabrina Mayeen, Corporate Communications
Telephone +44 (0) 7967 447030
Email: sabrina.mayeen@spglobal.com

İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu

İstanbul Sanayi Odası

Kurulduğu 1952 yılından bu yana üyelerinin Türkiye ekonomisine katkılarından aldığı güçle faaliyetlerini sürdüren İstanbul Sanayi Odası (İSO), Türkiye'nin en büyük sanayi odası, Türk sanayisinin de en güçlü temsilcilerinden biridir. İSO üyeleri tarafından yaratılan katma değer Türkiye sanayi sektörü katma değeri içindeki payı %40'ın üzerindedir. İSO üyeleri Türkiye sanayi sektörü üretiminin yaklaşık %35'ini gerçekleştirmektedir. Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun %36'sı İSO üyelerinden oluşmaktadır.

İstanbul Sanayi Odası, üyelerine yenilikçi hizmetler sunarak, sanayimizin sürdürülebilir gelişmesini desteklemekte ve rekabet gücünün gelişmesine katkıda bulunmaktadır. Bu amaçla; inovasyon, teknoloji geliştirme, üniversite-sanayi işbirliği, mesleki eğitim, uluslararası ilişkiler, çevre ve enerji gibi sanayimiz için hayati önem taşıyan konularda yurt içi ve uluslararası ortaklıklarla yeni projeler ve hizmetler geliştirerek sanayicilerimizin kullanımına sunmaktadır.

İstanbul sanayisi ile ilgili en geniş bilgi birikimine sahip olan İSO, gerçekleştirdiği ekonomik araştırmalar ve derlediği verilerle bir yandan sanayicilerimize yön gösterirken diğer yandan ekonomi ve sanayi politikalarının şekillenmesine katkıda bulunmaktadır.

S&P Global Hakkında:

S&P Global, temel iş zekası sağlar. Hükümetlere, işletmelere ve bireylere doğru veri, uzmanlık ve bağlantılı teknoloji sunarak sağlıklı karar vermelerine olanak sağlar. Müşterilerimizin yeni yatırımları değerlendirmelerine yardımcı olmaktan, tedarik zincirlerindeki ESG (Çevresel, Sosyal ve Kurumsal Yönetişim) ve enerji dönüşümlerine rehberlik etmeye kadar birçok alanda yeni fırsatların kilidini açıyor, zorlukları çözüyor ve dünya için ilerlemeyi hızlandırıyoruz.

Küresel sermaye, emtia ve otomotiv pazarlarında kredi derecelendirmeleri, kıyaslamalar, analiz ve iş akışı çözümleri sağlamak için dünyanın önde gelen kuruluşlarının çoğu tarafından aranıyoruz. Sunduğumuz her çalışmayla dünyanın önde gelen kuruluşlarının yarın için bugünden plan yapmasına yardımcı oluyoruz. www.spglobal.com

PMI Hakkında:

Satın Alma Yöneticileri Endeksi™ (PMI®)lar anketleri artık Euro Bölgesi gibi önemli bölgeler dâhil olmak üzere, 40'dan fazla ülkede yayınlanacak. Bu anketler, güncel, doğru ve genellikle benzersiz aylık ekonomik eğilim göstergeleri sunabilme kapasitesi sayesinde, merkez bankaları yanında, mali piyasalar ve ticari karar vericiler tarafından dünyada en çok takip edilen iş anketi unvanına sahiptir. Daha fazla bilgi için: www.spglobal.com/marketintelligence/en/mi/products/pmi.html

Veri ve Sunum Yöntemi ile İlgili Notlar:

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI® (Satın Alma Yöneticileri Endeksi™) S&P Global tarafından üretilmiştir. Rapor, Türkiye imalat sektöründe yer alan 400'ün üzerinde şirketten oluşan temsili panelden elde edilen orijinal anket verilerini içermektedir. Panel, Türk Gayri Safi Yurt İçi Hasılasına (GSYİH) olan endüstriyel katkısı baz alınarak, Standart Sanayi Sınıflandırma grubuna (SIC – Standard Industrial Classification) göre tabakalandırılmıştır.

Anket cevapları, eğer mevcutsa, ay ortasında toplanan verilere göre bir önceki ay ile karşılaştırıldığında görülen değişimleri yansıtmaktadır. 'Raporda' tüm göstergeler için her bir cevabı verenlerin yüzdesinin yanında arttı/daha iyi cevabını verenlerle azaldı/daha kötü oldu cevabını verenler arasındaki net fark ve 'yayımlı' endeksi sunulmaktadır. Bu endeks, olumlu cevapların sayısı ve 'aynı kaldı' cevabını verenlerin yarısının toplamından oluşmaktadır.

Yayımlı endeksleri öncü bir gösterge niteliği taşımaktadır ve değişimin hüküm süren yönünü gösteren pratik özet niteliğinde bir ölçüdür. 50 değerinin üzerinde ölçülen endeks bu değışkende artış olduğunu, 50 değerinin altında ölçülen endeks ise genel anlamda düşüş olduğunu göstermektedir.

S&P Global, ilk yayım tarihinden sonra anket temel verilerinde herhangi bir değışiklik yapmamaktadır, ama mevsimlik etkilerden arındırılmış bilgiler zaman içinde revize edilebildiğinden, mevsimlik etkilerden arındırılmış veri dizilimi bundan etkilenebilir. Temel rakamlara (düzeltilmemiş) ilişkin tarihsel veriler, ilk yayımlanan mevsimlik etkilerden arındırılmış seriler ve sonradan revize edilen veriler S&P Global abonelerine sunulmaktadır. Lütfen economics@spglobal.com adresi ile irtibata geçin.

S&P Global Satın Alma Yöneticileri Endeksi™ (PMI®) şu ağırlıklarda, beş ayrı bireysel endeksin ağırlıklandırması yoluyla hesaplanan bileşik bir endekstir: Yeni Siparişler - 0,3, Fabrika Çıkışları - 0,25, İstihdam - 0,2, Tedarikçilerin Teslim Süresi - 0,15, Satın Alınan Stok Malları - 0,1, ve bu hesaplarda Tedarik Süresi endeksi diğer endekslerle aynı yönde hareket edecek biçimde ters çevrilmiştir.

Kasım verileri 09-23 Kasım 2023 tarihleri arasında toplanmıştır.

Satın Alma Yöneticileri Endeksi™ (PMI®) anket yöntem bilimi, satış, istihdam, envanter ve fiyatlar gibi değışkenleri takip ederek, özel ekonomi sektöründe neler olup bittiğinin mümkün olan en güncel göstergesini sunma konusunda olağanüstü saygınlık kazanmıştır. Endeksler, ticaret koşullarını daha iyi anlayarak, kurumsal ve yatırım stratejisini yönlendirmek amacıyla işletmeler, hükümetler ve finansal kurumlarda hizmet veren ekonomi analistleri tarafından yaygın olarak kullanılmaktadır. Özellikle birçok ülkede merkez bankaları (Avrupa Merkez Bankası dâhil) bu verileri kullanarak faiz oranları hakkında kararlar vermektedirler. PMI anketleri, her ay yayımlanan ekonomik koşulların ilk göstergeleri olup, bu nedenle hükümet organları tarafından üretilen kıyaslanabilir verilerden çok daha önce elde edilebilmektedir.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu fikri mülkiyet hakları S&P Global şirketine aittir veya bir lisans anlaşması çerçevesinde kullanılmaktadır. Önceden S&P Global'in izni alınmaksızın, kopyalama, dağıtma veya yayınlama dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, buradaki verilerin herhangi bir şekilde izinsiz kullanılması yasaktır. Buradaki içerik veya bilgiler ("veriler"), verilerdeki hatalar, yanlışlıklar, ihmaller veya gecikmeler nedeniyle veya bunlarla ilgili olarak, veya buna dayanarak gerçekleştirilen eylemler nedeniyle S&P Global'in herhangi bir yükümlülüğü veya sorumluluğu bulunmamaktadır. S&P Global, verilerin kullanılmasından kaynaklanan herhangi bir özel, arzi veya dolaylı kayıptan hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Purchasing Managers' Index™ ve PMI® S&P Global Inc şirketinin ticari markalarıdır veya bir lisans anlaşması çerçevesinde kullanılmaktadır. İstanbul Sanayi Odası yukarıda sözü edilen markaları lisanslı kullanmaktadır.

Bu içerik, S&P Global'in ayrı olarak yönetilen bir bölümü olan S&P Global Ratings tarafından değil, S&P Global Market Intelligence tarafından yayınlanmıştır. İlgili taraftan önceden yazılı izin alınmaksızın, derecelendirmeler dahil olmak üzere herhangi bir bilginin, verinin veya materyalin ("İçerik") herhangi bir şekilde kopyalanması yasaktır. Söz konusu taraf, bağlı kuruluşları ve tedarikçileri ("İçerik Sağlayıcılar"), herhangi bir İçerik'in doğruluğunu, yeterliliğini, eksiksizliğini, güncelliğini ve elde edilebilirliğini garanti etmez ve nedeni ne olursa olsun herhangi bir hata veya eksiklikten (ihmal veya başka bir nedenden kaynaklanan) veya bu İçerik'in kullanımından elde edilen sonuçlardan sorumlu değildir. İçerik Sağlayıcılar, İçerik'in herhangi bir şekilde kullanılmasında bağlantılı olan herhangi bir zarardan, maliyetten, masraftan, yasal ücretten veya kayıptan (gelir kaybı veya kâr kaybı ve fırsat maliyetleri dahil) hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz.